

Priloga 1

**Strategija skladnega upravljanja
državne meje
Republike Slovenije
(IBM Strategija)**

Vsebina

1	Uvod	3
1.1	Subjekti, koordinator	4
1.2	Geopolitično okolje: glavna tveganja	5
1.3	Misija/vizija/cilj, osnovni namen	6
2	Nadzor državne meje	7
2.1	Varovanje državne meje	7
2.2	Mejna kontrola	8
3	Analize tveganja	10
4	Sodelovanje med agencijami	10
4.1	Sodelovanje znotraj Republike Slovenije	10
4.2	Sodelovanje z državami članicami EU in schengenskega območja v koordinaciji agencije FRONTEX	11
4.3	Sodelovanje s tretjimi državami	12
5	Izravnalni ukrepi in ukrepi znotraj območja prostega gibanja	13
6	Vračanje	14
7	Izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje	16
8	Uporaba najnovejših tehnologij in mehanizmi solidarnosti	17
9	Človekove pravice in temeljne svoboščine	18
10	Nadzor kakovosti	19
11	Zaščita in reševanje na morju	20
	SEZNAM KRATIC	21

1 Uvod

Uredba (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1052/2013 in (EU) 2016/1624 (UL L št. 295 z dne 14. 11. 2019, str. 1; v nadaljnjem besedilu: uredba FRONTEX) vzpostavlja model IBM kot zavezujoči del zakonodaje EU za vse države članice. Evropska komisija glede na razvoj dogodkov in politične smernice dopolnjuje glavne elemente za razvoj in pripravo evropske IBM strategije. Strategija upošteva tudi smernice Sveta EU, povezane z razvojem IBM v državah članicah EU. Za razvoj IBM strategije na ravni EU je odgovorna agencija FRONTEX, ki je v sodelovanju z državami članicami pripravila TO EIBM.

Vsaka država članica na podlagi navedenih dokumentov pripravi nacionalno IBM strategijo, ki zajema vseh 12 strateških komponent, navedenih v 3. členu uredbe FRONTEX, in hkrati upošteva tudi elemente IBM strategije EU, ki jo pripravi agencija FRONTEX.

Nacionalno IBM strategijo Republike Slovenije pripravi policija v sodelovanju z vsemi ministrstvi in njihovimi organi, ki so v svojih pristojnostih vključeni v sistem upravljanja državne meje. Nacionalna IBM strategija sledi konceptu EIBM strategije. Usmerjena je k pospešitvi potrebnih postopkov, modernizaciji in izboljšanju izmenjave informacij, predvsem pa k boljšemu sodelovanju z agencijo FRONTEX in drugimi državami članicami.

Pristojni organi za izvajanje nacionalne IBM strategije so s svojimi aktivnostmi, povezanimi z nadzorom zunanje schengenske meje, izvajanjem izravnalnih ukrepov na notranjih schengenskih mejah in sodelovanjem v operativnih aktivnostih agencije FRONTEX, del evropske mejne in obalne straže.

Strategija se pripravlja, dopolnjuje ali spreminja v skladu z ugotovitvami letnih analiz tveganja na področju nedovoljenih migracij in tujcev vsakih pet let oziroma po potrebi.

Zakonska osnova

Poleg uredb EU in drugih pravnih aktov EU se za varovanje državne meje, mejno kontrolo ter odkrivanje in preiskovanje čezmejne kriminalitete in vračanje nezakonito prebivajočih tujcev uporabljajo tudi:

- Strategija Vlade Republike Slovenije na področju migracij,
- Resolucija o migracijski politiki,
- Zakon o nadzoru državne meje,
- Zakon o nalogah in pooblastilih policije,
- Zakon o organiziranosti in delu v policiji,
- Zakon o tujcih,
- Zakon o mednarodni zaščiti,
- Zakon o obrambi,
- Zakon o službi v Slovenski vojski,
- Zakon o zunanjih zadevah,
- Zakon o finančni upravi,
- Kazenski zakonik in Zakon o kazenskem postopku,
- Zakon o prekrških in
- različne bilateralne, trilateralne ali multilateralne mednarodne pogodbe.

1.1 Subjekti, koordinator

Policija, organ v sestavi MNZ, je glavni koordinator za izvajanje strategije. V okviru notranje organizacije je za izvajanje strategije in koordinacijo aktivnosti odgovoren SMP. Za izvajanje te strategije je vzpostavljena medresorska delovna skupina. Sestavljajo jo predstavniki vseh služb, ki sodelujejo pri izvajanju.

Člani medresorske delovne skupine so v okviru svojih kompetenc in nalog za namene te strategije pristojni za izvajanje aktivnosti, kot izhaja iz nadaljevanja.

Vsi pristojni organi, ki so na podlagi zakonodaje EU zadolženi za izvajanje nalog s področja nadzora državne meje, v okviru svojih pristojnosti zagotavljajo njihovo pravočasno in ustrezno izvajanje. Za učinkovitejše spremljanje izvajanja se lahko oblikujejo posebne delovne skupine znotraj posameznih služb ali med različnimi službami.

Policija v sodelovanju s posamezniki in skupnostmi ter drugimi organi, organizacijami in institucijami zagotavlja varnost ljudi in premoženja, preprečuje, odkriva in preiskuje prekrške in kazniva dejanja, vzdržuje javni red in mir, nadzoruje državno mejo, nastanjuje, vrača in odstranjuje tujce, ki nezakonito prebivajo v državi, ter ureja in nadzira cestni promet.

FURS je v osnovi pristojna za pobiranje davkov, prispevkov za socialno varnost, carin, trošarin in drugih dajatev. Z določenimi ukrepi zagotavlja družbi in posameznikom varnost in zaščito, med drugim tudi z ukrepi za preprečevanje tihotapljenja prepovedanih snovi in ponaredkov ter z izvajanjem nadzora v prometu.

MZEZ predstavlja Republiko Slovenijo pri drugih državah in v mednarodnih organizacijah ter krepi odnose Slovenije z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami. Sodeluje pri pogajanjih z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami ter pri postopkih za sklenitev mednarodnih aktov. Spodbuja in usklajuje sodelovanje s tujino na vseh področjih, vključno s področjem migracij, posebej glede njihovega zunanje vidika. Pristojno je za vizumsko politiko in njeno izvajanje v praksi.

URSP opravlja upravne in strokovne naloge na področju pomorstva in pristaniške infrastrukture, nadzira red v pristaniščih, preostalih delih teritorialnega morja in notranjih morskih vodah. Nadzira varnost plovbe ter opravljanje pomorskega prometa in vzdrževanje objektov za varnost plovbe in plovnih poti. Opravlja tudi inšpekcijski nadzor nad izvajanjem predpisov na področju morskega prometa in pristaniške infrastrukture ter nad izvajanjem predpisov, ki urejajo plovbo po celinskih vodah.

SV lahko sodeluje s policijo pri širšem varovanju državne meje v notranjosti državnega ozemlja v skladu z načrti in po predhodni odločitvi vlade.

UOIM zagotavlja nastanitev, oskrbo in psihosocialno podporo prosilcem za mednarodno zaščito ter integracijo oseb s priznano mednarodno zaščito.

MNZ izvaja naloge za zagotavljanje javne varnosti v državi, usmerja in nadzira delo policije ter zagotavlja učinkovito in strokovno opravljanje upravnih nalog na področju migracij in naturalizacije tujcev, izdaje potovalnih dokumentov, prijave prebivališča, pridobitve državljanstva Republike Slovenije ter varstva tajnih podatkov in varnostnega načrtovanja.

MDDSZ opravlja naloge iz pristojnosti pravic in obveznosti delavcev pri delu in iz dela ter izvaja politiko zaposlovanja doma in v tujini, preprečevanje dela in zaposlovanja na črno ter družinsko in demografsko politiko.

MP opravlja naloge sistemskega urejanja omejevanja korupcije, sodnih postopkov, alternativnega reševanja sporov, izvrševanja kazenskih sankcij, varstva osebnih podatkov ter mednarodne pravne pomoči in mednarodnega pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah. Poleg tega usmerja druga ministrstva glede izvrševanja sodb mednarodnih sodišč, proučevanja ter načrtovanja uveljavljanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

MJU opravlja naloge s področja sistemskega urejanja organiziranosti in delovanja javnega sektorja, uslužbenskega in plačnega sistema v javnem sektorju ter upravnega poslovanja. V sodelovanju z drugimi resorji si prizadeva za odpravo administrativnih ovir in izboljšanje kakovosti javne uprave. Na sistemski ravni so na MJU odgovorni za področje javnega naročanja, delovanje nevladnih organizacij in lokalne samouprave ter za področje sistemskega urejanja ravnanja s stvarnim premoženjem države.

SOVA je osrednja civilna obveščevalno-varnostna služba. Njene temeljne naloge so delovanje pri zaščiti nacionalnih interesov na varnostnem, političnem in gospodarskem področju oziroma zagotavljanje nacionalne varnosti. Spremlja tudi delovanje mednarodnih organiziranih kriminalnih skupin, ki s svojo aktivnostjo izvajajo in organizirajo nedovoljene prehode državne meje Republike Slovenije.

OVS je obrambna obveščevalno-varnostna služba ministrstva, pristojnega za obrambo. Opravlja obveščevalne, protiobveščevalne in varnostne naloge na obrambnem področju.

Če je glede na stanje na terenu potrebno, so v delovno skupino lahko povabljeni tudi strokovnjaki iz drugih ministrstev, nevladnih organizacij ali subjekti civilnega prava. Medresorska delovna skupina, ki jo sestavljajo vodje področij, se sestane najmanj dvakrat letno in enkrat letno tudi pripravi poročilo o doseganju ciljev strategije, s katerim seznani Vlado Republike Slovenije.

Akcijski načrt, ki je priloga te strategije, predstavlja kriterije ter način izvajanja strategije in njenih strateških ciljev. Izvajanje strategije je ocenjeno v okviru rednega in nenapovedanega schengenskega ocenjevanja. Nadzor nad izvajanjem strategije v pristojnosti policije se izvaja še v okviru rednih splošnih in strokovnih nadzorov v skladu z Zakonom o organiziranosti in delu policije in Pravili za izvajanje nadzora v policiji.

1.2 Geopolitično okolje: glavna tveganja

Vse sosednje države so članice EU in so v skupnem schengenskem prostoru. Zaradi tega Republika Slovenija na podlagi Zakona o nadzoru državne meje v skladu s Konceptom izvajanja izravnalnih ukrepov v Republiki Sloveniji izvaja izravnalne ukrepe za preprečevanje nezakonitega gibanja in prebivanja tujcev v državi.

Republika Slovenija mora razvijati koncept IBM v okviru zdajšnjih in pričakovanih nacionalnih varnostnih tveganj, groženj in izzivov ter ustreznih varnostnih analiz. Celovito razumevanje groženj, tveganj in izzivov bo prispevalo k učinkovitemu obvladovanju različnih oblik čezmejne kriminalitete. Organi, pristojni za izvajanje nacionalne IBM strategije, po potrebi pripravljajo poročila o grožnjah, tveganjih in izzivih za učinkovito obvladovanje različnih oblik čezmejne kriminalitete, na podlagi katerih Vlada Republike Slovenije sprejema odločitve za upravljanje groženj, izzivov in tveganj na tem področju.

Republika Slovenija je kot članica EU in schengenskega skupnega prostora geografsko na tranzitni poti z območja vzhodnega Sredozemlja, prek zahodnega Balkana, proti državam zahodne in severne Evrope. Migranti z območja vzhodnega Sredozemlja in zahodnega Balkana sestavljajo največje diaspore v državah zahodne Evrope. V zadnjem desetletju to migracijsko pot množično uporabljajo tudi migranti iz Srednje Azije in Bližnjega vzhoda. Zaradi tega je promet potnikov in promet dobrin prek državne meje zelo velik čez vse leto. Promet potnikov se še zlasti poveča v času poletne sezone in ob vseh državnih praznikih. Ob tem je na navedeni migracijski poti tudi stalen pritisk nedovoljenih migracij in tudi čezmejnega kriminala.

Vojna žarišča v Evropi in njeni neposredni bližini narekujejo vzpostavitev in vzdrževanje ukrepov za sprejem večjega števila oseb, za katere se uporablja začasna ali mednarodna zaščita. Hkrati se zaradi tega tudi preučujejo okoliščine, ki povečujejo možnost terorističnih napadov in tudi pojavljanje ekstremizma na ozemlju Republike Slovenije in drugih držav EU in skupnega schengenskega prostora. Ena od pomembnih okoliščin je povečanje možnosti zlorabe zahodnobalkanske poti za nedovoljene migracije.

1.3 Misija/vizija/cilj, osnovni namen

IBM v Republiki Sloveniji je integriran v delo slovenske policije in vseh drugih sodelujočih organov, kar omogoča pravočasno in ustrezno prilagajanje različnim vplivom in grožnjam pri nadzoru državne meje. Strategija skladnega upravljanja meja upošteva štiristebni model upravljanja meja, ki zajema:

- aktivnosti v tretjih državah (izvornih in tranzitnih državah nedovoljenih migracij), izmenjavo informacij in konzularne aktivnosti, povezane z vizumsko politiko in usposabljanjem pristojnih organov, s ciljem obvladovati nedovoljene migracije v državah izvora;
- aktivnosti v sosednjih tretjih državah, ki vključujejo standardizirano sodelovanje med mejnimi službami in ustrezno izmenjavo informacij;
- aktivnosti na zunanjih mejah EU, ki vključujejo sistematično mejno kontrolo in odkrivanje kriminalitete na podlagi analiz tveganja;
- aktivnosti znotraj skupnega schengenskega območja (dodatne policijske kontrole na notranjih mejah, policijsko sodelovanje in analize tveganja, s ciljem preprečevati in obravnavati nedovoljenih migracij) in vračanje.

S to strategijo Republika Slovenija sledi strateškemu ciljem TO EIBM:

- olajšati zakonito prehajanje meja;
- povečati učinkovitost politike vračanja EU;
- učinkovito preprečevati nedovoljeno prehajanje zunanjih meja EU;
- preprečevati in odkrivati huda kazniva dejanja s čezmejno razsežnostjo, kot so tihotapljenje migrantov, terorizem, trgovina z ljudmi, trgovina z orožjem in promet s prepovedanimi drogami;
- vzpostaviti učinkovito sodelovanje s tretjimi državami in
- zagotoviti hitro registracijo in oskrbo oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito ali zanjo zaprosijo, kakor tudi drugih ranljivih oseb, ki prečkajo meje EU.

Izvajanje IBM strategije v Republiki Sloveniji vključuje tudi uporabo optimalnega števila človeških virov, najnovejše tehnologije, modernih analitičnih orodij in metodologije ter izvajanje učinkovitih ukrepov za nadzor državne meje. Poleg človeških virov se za navedene naloge, kadar je to primerno in potrebno, uporabljajo tudi posebej izšolani psi in konji. Strategija solidarno in odgovorno prispeva k varnosti v skupnem schengenskem območju.

Policija se za potrebe varovanja državne meje in mejne kontrole zavzema za uporabo sodobnih visokotehnoloških programskih orodij za obvladovanje in uporabo policijske zbirke podatkov ter visokotehnoloških mobilnih in nepremičnih tehničnih naprav za nadzor meje in tudi pri delu v notranjosti (izravnalni ukrepi, nedovoljeno prebivanje in čezmejna kriminaliteta).

Cilji strategije:

- I. zagotavljati hiter pretok ljudi in blaga na mejnih prehodih ob upoštevanju vseh ukrepov in standardov za učinkovito izvajanje mejne kontrole;
- II. obvladovati nedovoljene migracije na notranjih schengenskih mejah naše države ter učinkovito izvajati meddržavne sporazume za vračanje oseb;
- III. odkrivati in preprečevati čezmejno kriminaliteto, še posebej v povezavi z nedovoljeno migracijo;
- IV. zagotavljati ustrezno delovanje in število človeških virov v skladu z obvezami solidarnega varovanja skupnega schengenskega območja.

Splošna načela za opravljanje policijskega dela so razvidna iz Zakona o nalogah in pooblastilih policije, Kodeksa policijske etike in kodeksov vedenja, ki jih je za svoje pripadnike pripravil FRONTEX.

2 Nadzor državne meje

Varovanje državne meje in mejno kontrolo izvaja policija z namenom učinkovitega zagotavljanja varnosti v Republiki Sloveniji in vseh državah članicah schengenskega prostora s tem, da preprečuje nedovoljene migracije in vse elemente čezmejne kriminalitete. Izvajata se v skladu z enotnimi evropskimi standardi in strategijami. Policija mora s stalnim zaposlovanjem, izobraževanjem, usposabljanjem in izpopolnjevanjem zagotavljati zadostno število usposobljenega kadra za opravljanje mejne kontrole in varovanje državne meje. Za nadzor državne meje policija uporablja tudi službene pse in konje, ki se ustrezno šolajo in usposablajo ter uporabljajo v okoliščinah, ko je njihova uporaba najbolj smotna in učinkovita.

SMP koordinira operativne aktivnosti za varovanje državne meje in mejne kontrole. Te operativne aktivnosti se izvajajo na podlagi analiz tveganja. Analize tveganja se pripravljajo dvakrat letno ali po potrebi na vseh treh organizacijskih ravneh slovenske policije.

Za pripravo ustreznih ukrepov in analiz tveganja si policija redno izmenjuje statistične podatke in druge informacije s sosednjimi državami in tudi z drugimi članicami EU in schengenskega območja ter državami na migracijski poti proti Republiki Sloveniji. Policija si izmenjuje statistične informacije tudi z agencijo FRONTEX.

2.1 Varovanje državne meje

Za potrebe varovanja državne meje, tako kopenske notranje schengenske meje kot tudi zunanje zračne in morske meje EU, policija uporablja najsodobnejše tehnične pripomočke in programsko orodje, ki pomeni učinkovito pomoč pri opazovanju težje dostopnih delov državne meje ali omogoča opazovanje večjega dela državne meje za daljše obdobje. Policija razvija tudi računalniško programsko opremo za učinkovito obravnavanje nedovoljenih migracij s ciljem doseči hitrejše in preprostejše izvajanje postopkov s tujci ter pospešiti vnose in analiziranje podatkov, povezanih z varovanjem državne meje.

Policija organizira in vodi CT, v katerem so za najkrajši mogoč čas do odstranitve iz države nameščeni tujci, ki jih ni mogoče takoj vrniti sosednjim varnostnim organom ali takoj odstraniti iz države. Policija tudi zagotavlja ustrezen prevoz tujcev v CT. Policija v svojih načrtih dela ustrezno načrtuje in prilagaja nastanitvene zmogljivosti CT glede na pričakovano število tujcev. Če tujci v policijskem postopku izrazijo namero podati prošnjo za mednarodno zaščito, policija to namero sprejme in o tem obvesti UOIM, ki zagotovi ustrezno namestitve.

Z namenom obvladovanja množičnih nedovoljenih migracij policija pripravi in usklajuje ter po potrebi dopolnjuje kontingentni načrt, ki vključuje organizacijske in postopkovne ukrepe za zagotavljanje obvladovanja teh oblik nedovoljenih migracij. Medresorska delovna skupina za obvladovanje množičnih migracij, ki jo vodi MNZ, pripravlja nacionalni kontingentni načrt za namestitve in nastanitve tujcev. UOIM zagotavlja zmogljivosti za vlagatelje namere in prosilce za mednarodno zaščito ter mladoletnike brez spremstva, ki prihajajo iz tretjih držav, ne glede na njihov status.

Na podlagi odločitev Vlade Republike Slovenije o ukrepih za učinkovito obvladovanje groženj, tveganj in izzivov je policija pripravila predloge in utemeljitve za postavitev in upravljanje tehničnih ovir na državni meji, katerih namen ob postavitvi je bil učinkovito usmerjati nedovoljene migracije in lažje

obvladovati množične migracije. Policija z izvajalci tehničnih del skrbi za redno vzdrževanje obstoječih tehničnih ovir ter odpravljanje poškodb na njih. Za to se lahko najamejo tudi zunanji izvajalci.

Policija pri odstranitvi tehničnih ovir (žice in panelne ograje) redno spremlja varnostne razmere na zunanji schengenski meji in prilagaja operativne načrte varovanja državnih meja.

Policija pri varovanju državne meje v skladu z ustrežno nacionalno zakonodajo in veljavnimi sporazumi ter načrti sodeluje s SV. Ta naloge opravlja v skladu z določili 37. člena ZObr, na podlagi Sklepa Vlade Republike Slovenije o sodelovanju SV pri širšem varovanju državne meje v notranjosti državnega ozemlja in pri varovanju določenih objektov ali območij ter Sklepa o določitvi pravil delovanja SV pri sodelovanju s policijo pri širšem varovanju državne meje ter pri varovanju določenih objektov ali območij. Sodelovanje SV s policijo pri varovanju državne meje poteka na podlagi skupnega operativno-taktičnega načrta, ki vsebuje konkretne načine operativnega in taktičnega sodelovanja med policisti in pripadniki SV pri neposredni izvedbi nalog.

Če to zahtevajo varnostne razmere, lahko državni zbor na predlog vlade z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev odloči, da pripadniki Slovenske vojske, skupaj s policijo, izjemoma, pri širšem varovanju državne meje, v skladu z načrti in po predhodni odločitvi vlade, izvajajo tudi izjemna pooblastila iz 37.a člena ZObr. Ukrep sme trajati največ tri mesece z možnostjo podaljšanja.

Spremljanje stanja na državnih mejah se izvaja na vseh treh ravneh organiziranosti policije. Na državni ravni stanje spremljata SMP in OKC GPU, na regionalni ravni OKC na vseh PU za svoje območje in na lokalni ravni vse policijske postaje, prav tako za svoje območje odgovornosti.

Strateški podcilji:

1. zagotavljati zadostne zmogljivosti za učinkovito varovanje državne meje, tako človeške vire kot tudi tehnična sredstva;
2. zagotavljati zadostno število pripadnikov Slovenske vojske za sodelovanje s policijo pri širšem varovanju državne meje;
3. analizirati in razvijati tehnike in taktike ter metode varovanja državne meje v skladu z najsodobnejšimi in najučinkovitejšimi praksami v EU;
4. sistematično izmenjavati statistične in operativne informacije z državami na migracijski poti proti Republiki Sloveniji ter tudi z državami članicami EU in skupnega schengenskega prostora;
5. pripraviti in periodično testirati pripravljene kontingentne načrte v sodelovanju z vsemi drugimi sodelujočimi službami;
6. izvajati Pakt o migracijah.

2.2 Mejna kontrola

Na mejnih prehodih policija opravlja mejno kontrolo v skladu z Uredbo EU 2016/399 z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) ter tako, da omogoča ustrezno ravnovesje med varnim in pretočnim prometom potnikov, blaga in prevoznih sredstev. To velja za mejne prehode tako na morski in zračni meji kakor tudi na kopenski meji ob ponovni začasni uvedbi mejne kontrole. Policija zagotovi kadrovsko in organizacijsko strukturo, ki omogoča izvedbo ponovne začasne uvedbe mejne kontrole na kopenski meji v skladu z Zakonikom o schengenskih mejah. Ponovna začasna uvedba mejne kontrole na kopenski meji se lahko izvede tudi v sodelovanju z drugimi državnimi organi Republike Slovenije.

Policija si v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za izgradnjo in vzdrževanje mejnih prehodov, in z lastniki oziroma najemniki mednarodnih letališč in pristanišč prizadeva prilagoditi velikost mejnih prehodov številu pričakovanih potnikov in prevoznih sredstev ter tudi uporabi novih tehnoloških rešitev

za opravljanje mejne kontrole. Pri tem je vključena tudi uporaba tehničnih rešitev za samostojno avtomatsko mejno kontrolo. Za učinkovito izrabo človeških in infrastrukturnih virov ter tehničnih sredstev vsak mejni prehod pripravlja periodične analize tveganja, katerih rezultati se upoštevajo pri načrtovanju aktivnosti na mejnih prehodih.

Za preprečevane pojavnih oblik čezmejne kriminalitete sta pristojna policija in FURS. Pri obravnavi kaznivih dejanj na mejni kontroli je policija organizirana na način, ki omogoča odkrivanje, preiskovanje, dokazovanje in pregon kaznivih dejanj. Policija skrbi za ustrezno uporabo znanj in tehničnih sredstev za prepoznavanje kaznivih dejanj čezmejne kriminalitete na državni meji. Kaznivo dejanje po odkritju prevzamejo v obravnavo policisti s specialističnim znanjem za preiskovanje in dokazovanje kaznivih dejanj, ki se delijo na dve ravni. Na mejnih prehodih in v skupinah za varovanje meje so to policisti kriminalisti, ki samostojno obravnavajo vsa kazniva dejanja, ki po katalogu kaznivih dejanj in dogodkov ne spadajo med kazniva dejanja, pri katerih ogled kraja dejanja in nadaljnjo preiskovanje prevzamejo in vodijo kriminalisti sektorja kriminalistične policije (SKP) PU. Kriminalisti v skladu z navedenim katalogom prevzamejo v preiskovanje zahtevnejša kazniva dejanja. FURS v okviru opravljanja nalog zaznava kazniva dejanja, povezana s tihotapstvom blaga in utajo dajatev, v okviru nalog po Zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno pa posledično odkriva tudi nezakonito prebivanje v državi. V zvezi z varnostjo bo FURS znotraj sistema nadzora uvoza ICS2 izvajala postopke za odkrivanje in preprečevanje terorističnih groženj, ki se pojavljajo pri vnosu blaga na področje EU. Pristojni organi pri svojem delu vsakodnevno sodelujejo z izmenjavo operativnih informacij in pri skupnem organiziranju usposabljanj.

Policija zagotovi pravočasno združljivost svojega informacijskega sistema s podatkovnimi zbirkami EU, ki zajemajo evidentiranje vstopov vseh tretjih državljanov na ozemlje EU (SIS, SVI, ETIAS in API) in izstopov z njega. Za zagotavljanje potrebnih tehničnih pogojev se bo policija kadrovske in tehnično nadgradila. Izrabljene bodo vse možnosti sofinanciranja iz ustreznih strukturnih skladov EU in načrtovana dodatna nacionalna sredstva za zagotavljanje tehnične ustreznosti. Tako bodo na vse mejne prehode nameščena ustrezna tehnična sredstva, kot so optični čitalniki, kamere za zajem fotografij, programska oprema in podobno, ki omogočajo učinkovito uvajanje novih sistemov za zagotavljanje mejne kontrole v skladu s standardi EU. Pri tem bo policija zagotovila ustrezno usposabljanje za učinkovito uporabo vseh razpoložljivih podatkovnih zbirk.

Policija prav tako zagotavlja ustrezno opremo in usposobljenost policistov pri odkrivanju čezmejne kriminalitete. Pri tem sodeluje z upravnim organom FURS, pristojnim za carinske zadeve, na način skupnih kontrol, izmenjave informacij in izkušenj ter z uporabo specialističnih znanj in dostopov do podatkov.

Strateški podcilji:

7. razvijati funkcionalnosti mejnih prehodov in zagotavljati zadostno število usposobljenih človeških virov in tehnične opreme za opravljanje mejne kontrole, ki omogoča ravnovesje med stopnjo varnosti v državi in EU ter pretočnostjo prometa na mejnih prehodih;
8. zagotavljati ustrezno povezavo z vsemi zbirkami podatkov, potrebnih za uspešno opravljanje mejne kontrole, in dostopnost do njih;
9. zagotavljati kadrovske in organizacijske potencial za izvajanje ponovnega začasnega nadzora na kopenski meji;
10. učinkovito odkrivati kazniva dejanja čezmejne kriminalitete in njihovih storilcev pri opravljanju mejne kontrole, s poudarkom na odkrivanju oseb, skritih v vozilih, trgovine z ljudmi in tihotapljenja oseb ter na drugih oblikah čezmejne kriminalitete, vključno z odkrivanjem zlorab listin in odkrivanjem ukradenih vozil;
11. izvajati SVI in ETIAS, tako tehnično kot tudi praktično.

3 Analize tveganja

Analize tveganja se izdelujejo za podporo pri sprejemanju odločitev in vodenju na vseh treh organizacijskih ravneh policije. S tem se omogoča učinkovita uporaba vseh razpoložljivih virov za učinkovito izvajanje ukrepov nadzora državne meje tam, kjer je to najbolj potrebno, in na način, ki je najustreznejši za učinkovito ukrepanje na državni meji in/ali v notranjosti države.

Analize tveganja se izdelujejo v skladu z Navodilom za pripravo analiz tveganja pri čezmejni kriminaliteti in nedovoljenih migracijah, pripravljenim na podlagi CIRAM. Policija konstruktivno in odgovorno prispeva k razvoju in izvajanju CIRAM na ravni države in tudi v celotni EU, s tem da sodeluje v različnih forumih v okviru agencije FRONTEX. Pri tem sodeluje tudi pri izdelavi in izvajanju programa usposabljanja za analitike CIRAM v EU in tretjih državah, partnericah agencije FRONTEX. Policija izvaja periodična usposabljanja za policiste, ki pripravljajo analize tveganja in/ali sodelujejo pri njihovi pripravi.

Policija sodeluje pri izvajanju analize tveganja na podlagi predhodnih informacij o zračnem tovoru pred natovarjanjem (PLACI), katere cilj je poiskati in preprečiti eksplozivno ali zažigalno napravo, skrito v blagu, ki se vnaša na ozemlje EU. FURS navedeno analizo izvaja znotraj evropskega sistema nadzora uvoza ICS2.

Policija na državni in regionalni ravni periodično pripravlja analize tveganja na področju nedovoljenih migracij in čezmejne kriminalitete. Pri tem pripravlja tudi matrice najpomembnejših tveganj. Policijske enote na lokalni ravni poleg analize tveganja pripravljajo še profile tveganj, ki se osvežujejo po potrebi.

Pripravljene analize tveganja se pošiljajo horizontalno sosednjim policijskim enotam in tudi vertikalno. Najpomembnejše ugotovitve analitičnih poročil agencije FRONTEX se vključijo v analize tveganja na državni in po potrebi tudi na regionalni ravni. Poleg tega se analize tveganja na državni ravni pripravijo tudi za vse druge državne organe, ki neposredno ali posredno sodelujejo pri nadzoru državne meje ali postopkih s tujci.

Strateška podcilja:

12. usklajevati in izvajati najnovejša določila CIRAM;
13. učinkovito prepoznavati tveganja, operativno se odzvati na pričakovana tveganja ter uporabiti profile tveganja pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za nadzor meje.

4 Sodelovanje med agencijami

Namen sodelovanja med vsemi državnimi organi, ki sodelujejo pri nadzoru državne meje ali postopkih s tujci v Republiki Sloveniji, je ustvarjanje dodane vrednosti s skupnim delovanjem, kjer je to potrebno, na najprimernejši način in z uporabo najboljših razpoložljivih tehničnih sredstev.

Sodelovanje poteka z redno izmenjavo informacij med deležniki, s sodelovanjem v skupnih poostrenih nadzorih in akcijah na državni meji in v notranjosti države ter pri zagotavljanju pomoči ob izvajanju rednih nalog.

Slovenska policija sodeluje tudi z drugimi agencijami in pobudami, kot so PCC SEE, DCAF, IPA in FRONTEX, v skladu z bilateralnimi sporazumi pa tudi s policijami v tretjih državah.

4.1 Sodelovanje znotraj Republike Slovenije

Sodelovanje med vsemi pristojnimi službami je opredeljeno v zakonih, navedenih v 1. točki te strategije. Za bolj poglobljeno sodelovanje službe med seboj sklepajo sporazume o sodelovanju na različnih

področjih sodelovanja. Sodelovanje med vsemi pristojnimi službami poteka tudi na področju prepoznavne ponarejenih listin in ukradenih vozil ter na področju specialističnih izobraževanj in usposabljanj.

Sodelovanje med policijo in FURS je opredeljeno v sporazumu o medsebojnem sodelovanju, protokolu o sporočanju informacij in podatkov, dogovoru o sodelovanju v postopkih davčne izvršbe, protokolu o sodelovanju na področju kinologije ter protokolu o sodelovanju pri izpopolnjevanju in usposabljanju. Predstavnik FURS je kot uradnik za zvezo stalno napoten v policijo z namenom hitrega sporočanja in izmenjave informacij med obema službama. Poleg tega policija in FURS skupaj načrtujeta in izvajata operativne aktivnosti na posameznih področjih na regionalni in lokalni ravni. FURS in policija skrbita za medsebojno sprotno obveščanje o odkritih kršitvah iz pristojnosti drugega organa. Za zagotavljanje varnosti ter odkrivanje in preprečevanje terorističnih groženj FURS s pomočjo podatkov in informacij policije in drugih organov pregona pripravlja analizo tveganja na podlagi predhodnih informacij o tovoru pred natovarjanjem (PLACI), ki se izvaja v vseh državah članicah EU znotraj skupnega sistema nadzora uvoza ICS2 za blago iz tretjih držav, namenjeno v EU.

Policija v skladu s kontingentnim načrtom vodi in usklajuje delo drugih služb, vključenih v obvladovanje množičnih migracij. V sodelovanju z UOIM vodi in usklajuje delo v sprejemno-registracijskih centrih. Policija izvaja postopke s tujci, vključno z registracijo migrantov in prevozi tujcev v nastanitvene centre, ter izvaja njihovo vračanje. Operativni štabi se z namenom enotnega vodenja in usklajevanja ter neposredne izmenjave podatkov po potrebi oblikujejo na policijskih upravah in generalni policijski upravi.

Za potrebe neodvisnega opazovanja ter spremljanja zakonitosti in humanosti postopkov s tujci, ki nedovoljeno vstopijo v državo, policija pogodbeno sodeluje z nevladnimi organizacijami. Te se vključijo tudi v spremljanje postopkov vračanja.

Pristojne službe morajo na podlagi ustreznih zakonskih podlag druga drugi zagotavljati možnost neposrednega dostopa do določenih zbirk podatkov, ki so pomembni pri celostni obravnavi migracij ali za izmenjavo informacij na tem področju, oziroma zagotavljati možnost vpogleda vanje. Za ta namen se vzpostavi varna elektronska povezava in možnost evidentiranja neposrednih vpogledov v zbirke podatkov.

Strateški podcilji:

14. zagotavljati zakonske in podzakonske podlage za tvorno sodelovanje med vsemi službami, v različnih okoliščinah odgovornimi za nadzor državne meje;
15. doseči stalno sodelovanje med policijo in FURS pri načrtovanju in izvajanju operativnih nalog;
16. izvesti praktični preizkus usklajenosti delovanja vseh služb v primeru aktiviranja kontingentnega načrta;
17. zagotoviti dostop do aplikacije PORLIS vsem službam, ki tujcem izdajajo dovoljenja za prebivanje in vizume.

4.2 Sodelovanje z državami članicami EU in schengenskega območja v koordinaciji agencije FRONTEX

Namen sodelovanja med državami članicami EU in schengenskega območja v okviru aktivnosti FRONTEX je solidarno prispevati k varnosti v EU in schengenskem skupnem prostoru. Pri tem se izmenjujejo najboljše prakse in osvežene informacije med vsemi državami, kar prispeva k boljši sliki stanja in boljšemu razumevanju varnostnih razmer na zunanjih mejah EU in tudi v posameznih državah članicah. Vse navedeno pripomore k sprejemanju ustreznih ukrepov in priprav na morebiten razvoj različnih zakonitih in/ali nedovoljenih migracijskih pojavov v Republiki Sloveniji.

Policija sodeluje v dejavnostih, ki jih koordinira agencija FRONTEX, ter zagotavlja ustrezne strokovne kadre in tehnična sredstva za udeležbo v okviru skupnih operacij in drugih operativnih aktivnosti. Policija

prav tako zagotavlja ustrezno udeležbo na usposabljanjih, v različnih delovnih skupinah za pripravo podlag za operativno sodelovanje in izmenjavo informacij ter v okviru upravnega odbora agencije. Sodelovanje v okviru skupnih operacij se izvaja na podlagi prednostnih interesov Republike Slovenije glede na razmere na zunanji meji EU.

Število napotenih policistov in tehničnih sredstev v operativne aktivnosti agencije FRONTEX je sorazmerno kadrovskim zmožnostim in razpoložljivosti tehničnih sredstev v Republiki Sloveniji. Policija se bo zavzemala za stalno prisotnost dveh do treh napotenih nacionalnih strokovnjakov v agenciji FRONTEX ter za izpolnjevanje zavez o številu napotenih policistov v okviru določenih kvot v uredbi agencije FRONTEX in v skladu z vsakoletnimi dogovori.

Policija bilateralno sodeluje z vsemi štirimi sosednjimi državami in z vsemi državami zahodnega Balkana. S sosednjimi državami poteka sodelovanje na vseh treh organizacijskih ravneh policije. Na državni ravni so večkrat letno organizirani ločeni bilateralni ali multilateralni sestanki, na regionalni ravni pa bilateralni ali trilateralni sestanki. Na lokalni ravni poteka sodelovanje v okviru izmenjave informacij in usklajevanja operativnih aktivnosti, vključno z mešanimi patruljami. V okviru operativne izmenjave informacij in izkušenj policija zagotavlja stalno sodelovanje v CPS Vrata Megvarje in Dolga vas ter sodelovanje pri razvoju in izboljšavah operativnega policijskega sodelovanja v EU in na območju zahodnega Balkana.

Strateška podcilja:

18. odgovorno in solidarno prispevati k varnosti na zunanjih mejah EU in v skupnem schengenskem območju z redno udeležbo v koordiniranih aktivnostih na območju najbolj obremenjenih delov zunanje meje EU;
19. širiti in razvijati izmenjavo operativnih policijskih podatkov in informacij med državami članicami EU.

4.3 Sodelovanje s tretjimi državami

Namen sodelovanja s tretjimi državami (državami zunaj EU in schengenskega prostora) je pridobivanje informacij o morebitnih migracijskih tokovih in/ali čezmejni kriminaliteti proti Republiki Sloveniji, izmenjava statističnih in operativnih informacij in dobrih praks ter praktično izvajanje bilateralnih in mednarodnih sporazumov o policijskem sodelovanju in sporazumov za vračanje.

Za področje nadzora meje je glavno interesno območje Republike Slovenije območje držav zahodnega Balkana. Sodelovanje z državami zahodnega Balkana temelji na sporazumih o policijskem sodelovanju. Poleg tega slovenska policija zagotavlja stalno prisotnost policijskih atašeev na tem območju, kar omogoča stalen neposreden stik in boljšo izmenjavo operativnih informacij. Policija napotuje policijske atašeje v države zahodnega Balkana (Republiko Hrvaško, Bosno in Hercegovino, Republiko Srbijo in Republiko Severno Makedonijo). Širitev mreže policijskih atašeev zajema še napotitev v Črno goro, Romunijo, Bolgarijo in Albanijo.

Naslednji korak širitve nacionalne mreže policijskih atašeev je napotitev policijskih atašeev v poglavitne tranzitne in izvirne države nedovoljenih migracij. Njihove naloge bodo povezane z upravljanjem migracij, preprečevanjem nezakonitega priseljevanja in čezmejnega kriminala, izboljšanjem medsebojnega sodelovanja in zagotavljanjem učinkovitega vračanja oseb. S tem bi hkrati izboljšali učinkovitost evropskega integriranega upravljanja zunanjih meja EU in notranjo varnost schengenskega prostora.

Policijski atašeji so v stalnem stiku s službami, odgovornimi za nadzor meje, drugimi atašeji držav članic EU, mrežo ILO in predstavniki institucij EU. O svojih ugotovitvah in pridobljenih informacijah redno obveščajo policijo. Uresničevanje nalog in doseganje ciljev predvideva tudi sodelovanje drugih

policijskih služb. Za ta namen se izvajajo učinkovit periodični sistem komuniciranja in poročanja, vzdrževanje komunikacijskih kanalov in po potrebi tudi druge naloge oziroma aktivnosti.

Sodelovanje s pristojnimi službami za nadzor meje se izvaja na ravni šefov mejnih policij. Za zagotavljanje pomoči pri obvladovanju povečanja migracij policija v dogovoru z državo gostiteljico pošilja tudi določeno število policistov na območje držav zahodnega Balkana. Slovenski policisti opravljajo operativne aktivnosti v koordinaciji in pod nadzorom policistov države gostiteljice.

Policija dejavno sodeluje pri projektih EU (TWINNING, TAIEX) za približevanje schengenskim standardom nadzora meje in izmenjavo izkušenj pri nadzoru meje. Poleg navedenega policija dejavno sodeluje tudi pri drugih pobudah za operativno sodelovanje in izmenjavo informacij z državami zahodnega Balkana v okviru PCC SEE in drugih mednarodnih forumov in organizacij.

Republika Slovenija se dejavno zavzema za sklepanje novih sporazumov za vračanje na ravni EU. Pri tem podpira pristop EU kot celote, saj tako lahko dosežemo največji učinek vračanja oseb v države izvora, v katerih EU promovira in financira različne programe za izboljšanje življenjskih standardov.

Strateški podcilji:

20. zagotavljati stalno prisotnost policijskih atašeev v vseh državah zahodnega Balkana in po potrebi tudi v drugih državah tranzita in izvora;
21. dejavno sodelovati pri izboljšanju zmogljivosti za upravljanje meja v državah zahodnega Balkana;
22. pripraviti ustrezna strokovna izhodišča in preučiti možnosti uporabe finančnih skladov EU za nadaljnjo širitev mreže policijskih atašeev.

5 Izravnalni ukrepi in ukrepi znotraj območja prostega gibanja

Namen izvajanja ukrepov na notranjih mejah in v notranjosti države je ugotavljanje nedovoljenega vstopa, preverjanje zakonitosti bivanja na ozemlju Republike Slovenije ter preprečevanje in odkrivanje nedovoljenih migracij in čezmejne kriminalitete.

Policija na notranjih schengenskih mejah in v notranjosti države izvaja izravnalne ukrepe, ki so določeni v ZNDM-2. Prav tako izvaja okrepljeno čezmejno policijsko sodelovanje z mehanizmi, ki jih določajo zakonodaja EU, mednarodni sporazumi, sporazumi o policijskem sodelovanju ter sporazumi o vračanju.

Za izvajanje izravnalnih ukrepov na notranjih mejah držav članic skupnega schengenskega območja, Hrvaške (670 km), Italije (261 km), Avstrije (318 km) in Madžarske (102 km), in na notranjih letih so zadolžene policijske postaje, PPIU in SENDM. Operativne aktivnosti izvajajo v skladu s konceptom izvajanja izravnalnih ukrepov v Republiki Sloveniji, ki se izvajajo samostojno, v sodelovanju z drugimi policijskimi enotami in drugimi državnimi organi.

Nadzor nad tujci v notranjosti države izvajajo vse policijske postaje v državi v skladu z usmeritvami. Dejavnosti se izvajajo periodično na podlagi analiz tveganja na regionalni in lokalni ravni. Operativne aktivnosti se po potrebi načrtujejo in izvajajo v sodelovanju z več policijskimi enotami, FURS in inšpekcijskimi službami.

Zakonsko določilo o obveznosti prijave naslova prebivališča za vse tujce, ki kratko- ali dolgoročno prebivajo v Republiki Sloveniji, je učinkovito orodje za preverjanje zlorab zakonitih načinov vstopa v državo in prebivanja v njej. Ti podatki so vneseni v policijsko zbirko podatkov, kar omogoča stalen in neposreden dostop do informacij o prijavljenem prebivanju tujcev. Policija ima prav tako neposreden dostop do zbirke podatkov dovoljenj za prebivanje in delo tujcev ter naslovov njihovih delodajalcev, kar se uporablja pri analizah tveganja.

Strateška podcilja:

23. dejavno sodelovati in razvijati operativne aktivnosti za izvajanje izravnalnih ukrepov na notranjih schengenskih mejah v okviru EU;
24. izvajati periodične nadzore zakonitosti prebivanja in dela tujcev ter učinkovito sodelovati s FURS in inšpekcijskimi službami pri načrtovanju in odkrivanju nezakonitih ravnanj.

6 Vračanje

Policija je pristojna za vračanje in nastanitev tujcev, ki nezakonito prebivajo v državi ali so nedovoljeno vstopili vanjo ter ne izpolnjujejo pogojev za vstop v državo in bivanje v njej. Vračanje in nastanitev navedenih tujcev se izvede na podlagi odločbe. Tujce se vrača v države, prek katerih so vstopili v Republiko Slovenijo, in/ali kadar je to mogoče, v državo izvora. Vračanje tujcev, ki jih je po nedovoljenem prestopu meje mogoče kmalu vrniti v sosednjo državo, se izvede na podlagi bilateralnih sporazumov za vračanje in sprejem tujcev. Vračanje v države izvora se izvaja v skladu z bilateralnimi sporazumi in sporazumi EU za vračanje ter na podlagi mednarodne obveznosti vseh držav članic Združenih narodov o sprejemu lastnih državljanov. Izvaja se tudi predaja prosilcev za mednarodno zaščito odgovorni državi članici na podlagi meril, ki jih določa Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (prenovitev) (Dublinska uredba).

Stalna posodobitev in prilagoditev postopka vračanja se izvaja s pomočjo sofinanciranja iz sredstev EU in programov FRONTEX na podlagi modela RECAMAS. Policija izvede vse potrebne postopke za pripravo projektov, s poudarkom na razvoju sistema, ki bo omogočal učinkovito identifikacijo in celosten vpogled ter sledenje postopkom v zvezi s tujcem, od registracije do odstranitve iz države. Za učinkovito identifikacijo se vzpostavi sistematično preverjanje oseb v VIS, v katerem bodo hranjene kopije potovalnih dokumentov.

Poleg policije lahko odločbe za vračanje v primerih dokončevanja drugih upravnih postopkov, povezanih z zakonitostjo prebivanja, izdajajo tudi upravne enote, SPMZ v primeru izdane negativne odločbe v postopku za priznanje mednarodne zaščite in MZEZ pri odločbi o razveljavitvi ali preklicu vizuma, če je tujec že vstopil v Republiko Slovenijo. O tem obvestijo pristojne policijske enote. SPMZ pravočasno obvešča policijo o izdanih negativnih odločbah v postopku za priznanje mednarodne zaščite tujcem, ki ne izpolnjujejo pogojev za vstop v državo in bivanje v njej, s katerimi se določita ukrep odstranitve tujca in ukrep prepovedi vstopa, če tujec v roku za prostovoljni odhod ne zapusti ozemlja Republike Slovenije, ozemlja držav članic Evropske unije in ozemlja držav pogodbenic Konvencije o izvajanju schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985. Koordinacija in sodelovanje med pristojnimi organi se izvajata dvakrat letno v obliki delovnih sestankov, ki jih pripravi policija. Katera koli pristojna služba lahko zaradi operativnih potreb organizira dodatno usklajevanje skupnih aktivnosti.

Z namenom priprave ali izvedbe postopka odstranitve, predaje ali izročitve se tujci, ki jih ni mogoče vrniti takoj in pri katerih obstaja nevarnost pobega ali ni znana njihova istovetnost, nastanijo v CT, ki ga upravlja policija. Republika Slovenija ima en CT, ki ga je mogoče povečati in/ali organizirati tudi na več lokacijah znotraj države. Namestitev se izvaja ločeno za ranljive kategorije, moške in ženske. Širitev zmogljivosti CT se izvede v dogovoru z lokalno skupnostjo, v kateri je tak objekt. Koordinacijo širitev zmogljivosti izvaja MNZ. Mladolletniki brez spremstva so nameščeni v za to posebej organiziranih namestitvenih zmogljivostih, v skladu z Uredbo o načinu zagotavljanja ustrezne nastanitve, oskrbe in obravnave mladoletnikov brez spremstva (Uradni list RS, št. 106/23 in 8/24).

Vračanje izvede policija sama ali v sodelovanju z drugimi državami članicami EU v obliki skupnih letov, ki jih koordinira agencija FRONTEX. Rezervacija letalskih vozovnic za vračanje z rednimi letalskimi linijami poteka preko aplikacije FAR agencije FRONTEX. Če to ni mogoče, se rezervacija izvede pri izvajalcu storitev na podlagi pogodbe. V okviru sodelovanja z agencijo FRONTEX policija dejavno

sodeluje tudi z izmenjavo informacij, udeležbo svojih policistov v skupnih operacijah, usposabljanjih in drugih aktivnostih v državah članicah EU in tretjih državah.

V skladu s strategijo EU za prostovoljno vračanje in reintegracijo se s svetovanjem spodbujata prostovoljno vračanje in reintegracija, da bi se, v okviru doseganja cilja splošnega povečanja vračanja, zagotovilo humano, učinkovito in trajnostno vračanje oseb, ki nimajo pravice do prebivanja na ozemlju Republike Slovenije. Vzpostavi se sistem svetovanja za ponovno vključevanje in reintegracijo.

Svetovalci za vračanje potrebujejo usposabljanje, izpopolnjevanje ter dostop do najaktualnejših informacij o pomoči, ki je na voljo osebam v postopku vračanja, in o obstoječih možnostih reintegracije v državah vrnitve. Za ta namen policija razvija nacionalno usposabljanje za svetovalce za vračanje. Pri tem uporablja že vzpostavljena orodja za kakovostno svetovanje pri vračanju.

Policija pri vračanju uporablja tudi EURP agencije FRONTEX, kar državljanom tretjih držav zagotavlja pakete za reintegracijo, ki so standardizirani na ravni EU ter podpirajo humano, učinkovito in trajnostno vračanje oseb.

CT redno spremlja in analizira uspešnost vračanja v države izvora. Na podlagi tega načrtuje in izvaja ciljne aktivnosti z veleposlaništvu držav. Pri tem redno vzdržuje dobro sodelovanje z veleposlaništvu držav, v katere se vrača največ tujcev. Na podlagi uspešnosti vračanja in ugotovljenih težav pri vračanjih izvaja ciljne aktivnosti za izboljšavo učinkovitosti vračanja. Za povečanje učinkovitosti vračanja po potrebi sodeluje s pristojno službo MZEZ, agencijo FRONTEX ter v okviru delovnih teles Sveta EU in strokovnih skupin pri Evropski komisiji.

Usposabljanje za izvajanje specifičnih znanj, povezanih z identifikacijo državljanstva, medkulturnega razumevanja in sporazumevanja ter prisilnega vračanja z letalom in sodelovanja v skupnih operacijah agencije FRONTEX potekajo v skladu z akreditiranimi programi usposabljanja na nacionalni ravni in tudi v EU.

Sklepanje sporazumov za vračanje in njihovo učinkovito izvajanje, skupaj z ukrepi za izboljšavo življenjskega okolja v državah izvora, je pomemben dejavnik za preprečevanje nedovoljenih migracij. Republika Slovenija podpira sklepanje sporazumov EU za vračanje s tretjimi državami, predvsem glavnimi državami izvora tujcev, ki nedovoljeno vstopajo na ozemlje držav članic EU in prebivajo na njem. CT je pristojen za najave v formalnih postopkih vračanja oseb, ki nezakonito prebivajo v državi in se izročajo pristojnim organom na podlagi sporazumov za vračanje. Z nekaterimi tretjimi državami je vzpostavljen elektronski sistem RCMS, ki omogoča pregledne postopke ugotavljanja identitete in izdaje potovalnih dokumentov za vrnitev.

Za učinkovitejši sistem vračanja policija uporablja IT orodja, ki omogočajo izmenjavo informacij o odločbah o vrnitvi, izdanih državljanom tretjih držav, ki nezakonito prebivajo na ozemlju držav članic, ter spremljanje, ali so državljani tretjih držav, ki so jim bile navedene odločbe izdane, zapustili ozemlje držav članic Evropske unije in ozemlje držav pogodbenic Konvencije o izvajanju schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985.

Policija je pristojna za izmenjavo statističnih podatkov o vračanjih v okviru aplikacije IRMA. Pri tem odgovorno in solidarno prispeva k razvoju in uporabnosti navedene aplikacije.

Nacionalni organi in drugi subjekti, vključeni v postopek vrnitve:

- MNZ in policija,
- MZEZ,
- MDDSZ,
- MZ,
- MVI,
- Upravno sodišče Republike Slovenije,

- mednarodna ali druga nevladna organizacija za izvajanje programov prostovoljnega vračanja tujcev iz Republike Slovenije in reintegracijskih programov v državi vrnitve tujcev,
- pogodbeni stranka za spremljanje odstranitve tujcev iz Republike Slovenije.

Strateški podcilji:

25. uspešno vrniti čim večje število tujcev, ki nezakonito prebivajo v državi ali so nedovoljeno vstopili vanjo;
26. določiti in izvesti pripravljalne aktivnosti za dodatne zmogljivosti, potrebne za nastanitev povečanega števila tujcev, ki jih je treba namestiti v CT;
27. nadgraditi in razširiti sodelovanje z agencijo FRONTEX na področju predvritvenih aktivnosti, vračanja (skupne operacije vračanja) in povrnitvenih aktivnosti;
28. vzpostaviti in izboljšati učinkovito, stabilno in operativno sodelovanje s tujimi konzularnimi predstavništvi in pristojnimi organi za priseljevanje v državi tujčevega izvora z namenom identifikacije tujcev in pridobitve potnih listin za vračanje tujcev ter zagotovitve hitrih in uspešnih odstranitvev;
29. spodbujati prostovoljno vrnitev in vključevanje v programe ponovnega vključevanja;
30. iskati učinkovite alternative omejevanja svobode gibanja v postopku vračanja;
31. nadgraditi vračanje tujcev v okviru sklada AMIF, ki zajema nastanitvene zmogljivosti za tujce v postopkih vračanja, administrativne postopke, priprave na vračanje, vračanje tujcev, reintegracijo v državi izvora in druge ukrepe v zvezi z vračanjem;
32. vzpostaviti učinkovit sistem svetovanja, izobraževanja in usposabljanja svetovalcev za vračanje in reintegracijo;
33. uvesti IT orodja, ki omogočajo učinkovito vodenje zadev za identifikacijo in ponovni sprejem državljanov tretjih držav, vključno s sistematičnim preverjanjem v VIS.

7 Izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje

Namen izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja policistov za nadzor državne meje je zagotoviti poznavanje mednarodnih, evropskih in nacionalnih zakonskih okvirov, taktik in metodik nadzora državne meje, poznavanje in uporabo specialističnih znanj za odkrivanje kaznivih dejanj, vezanih na čezmejno kriminaliteto in nezakonito prebivanje, ter uporabo tehničnih sredstev. Osnovno izobraževanje se izvaja na državni ravni, specialistična usposabljanja in izpopolnjevanja pa se izvajajo na vseh treh organizacijskih ravneh policije (državni, regionalni in lokalni).

Na državni ravni Policijska akademija izvaja osnovno izobraževanje za poklic policista, kar zajema tudi znanja, potrebna za opravljanje nadzora meje, in temeljne človekove pravice. Osnovno izobraževanje policistov je usklajeno s CCC. Sistem izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja v policiji vključuje poklicne standarde kvalifikacij za specialistično usposabljanje in izpopolnjevanje na podlagi SQF.

Na državni ravni potekajo redna usposabljanja in izpopolnjevanja za opravljanje mejne kontrole, vodij izmen, strokovnjakov za odkrivanje ponarejenih (potovalnih) dokumentov, strokovnjakov za odkrivanje ukradenih vozil, analize tveganja, opazovanje državne meje iz helikopterja, opravljanje razgovorov s tujci, spremljanje pri odstranitvah tujcev iz države, svetovanje za prostovoljno vračanje in ponovno vključevanje migrantov. Na regionalni in lokalni ravni se izvajajo obnovitvena usposabljanja iz navedenih tematik. Dodatno se organizirajo tudi druga usposabljanja glede na izkazane ali ugotovljene potrebe po novih ali obnovitvenih usposabljanjih. Usposabljanja in izpopolnjevanja na regionalni in lokalni ravni koordinirajo multiplikatorji z vseh treh ravni.

Poleg tega se slovenski policisti udeležujejo specialističnih usposabljanj v organizaciji agencije FRONTEX, EUAA in CEPOL ter SEPA, na katerih sodelujejo tudi kot izvajalci usposabljanj. Policijska

akademija je partnerska akademija agencij FRONTEX, CEPOL in SEPA, kar pomeni soodgovorno sodelovanje pri uresničevanju SQF z dimenzijo EU.

Spremenjene potrebe po izobraževanju, izpopolnjevanju in usposabljanju, razvoj in razširjenost tehnologije narekujejo spremembo izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja. Potrebna je smiselna, pedagoškim in andragoškim načelom podrejena integracija tehnologije, pristopov, metod in tehnik učenja, poučevanja in usposabljanja v digitalni družbi.

Poleg usposabljanja in izpopolnjevanja policistov policija zagotavlja tudi stalno šolanje službenih psov in njihovih vodnikov ter policistov konjenikov. Za šolanje službenih psov in njihovih vodnikov je na Policijski akademiji organiziran Oddelek za šolanje službenih psov, ki v okviru potreb policije načrtuje in izvaja usposabljanja. Za izvajanje nalog s službenimi konji sta organizirani dve specializirani enoti konjeniške policije, ki zagotavljata usposabljanje službenih konj in njihovih vodnikov v okviru potreb policije.

Policija zagotavlja izvajanje usposabljanja prepoznave ponarejenih dokumentov za uslužbence MZEZ, ki opravljajo svoje dolžnosti na konzularnih oddelkih veleposlaništev Republike Slovenije v drugih državah po svetu, in za uslužbence upravnih enot, ki izvajajo svoja pooblastila na področju prijave prebivališč in izdaje dovoljenj za prebivanje tujcem.

Policija zagotavlja tudi izvajanje osnovnega usposabljanja in rednih obnavljanj znanja za uslužbence FURS za uporabo prisilnih sredstev in strelnega orožja ter ustavljanje prevoznih sredstev v cestnem prometu. Za potrebe FURS zagotavlja tudi šolanje službenih psov za specialistično uporabo (odkrivanje prepovedanih drog ter tobaka in tobačnih izdelkov) ter izvaja pripadajoča osnovna in druga usposabljanja vodnikov službenih psov FURS.

Policija prav tako v sodelovanju s SV zagotavlja usposabljanje pripadnikov SV za sodelovanje pri varovanju državne meje na podlagi določil 37. člena ZObr, na podlagi Sklepa Vlade Republike Slovenije o sodelovanju SV pri širšem varovanju državne meje v notranjosti državnega ozemlja in pri varovanju določenih objektov ali območij ter na podlagi Sklepa o določitvi pravil delovanja SV pri sodelovanju s policijo pri širšem varovanju državne meje ter pri varovanju določenih objektov ali območij.

Strateški podcilji:

34. zagotavljati sistematično izobraževanje za vse nove policiste ter nadaljevati obnovitvena in nova usposabljanja ter izpopolnjevanja vso poklicno kariero;
35. dejavno sodelovati pri razvoju in izvajanju specialističnih usposabljanj na ravni EU ter tudi na regionalni in državni ravni;
36. uvesti napredne digitalne rešitve VR (vadbene simulatorji in trenažerji), namenjene virtualnemu izobraževanju in usposabljanju, sodelovanju in izmenjavi znanja, sprotni pomoči na daljavo in virtualnim navodilom z vključeno napredno analitiko;
37. zagotavljati taktični modularni objekt, ki bi bil namenjen zahtevnejšim oblikam realističnega usposabljanja, oziroma prilagoditi vadbene objekte za potrebe sodobnega usposabljanja.

8 Uporaba najnovejših tehnologij in mehanizmi solidarnosti

Z razvojem novih tehnologij in materialov je treba stalno spodbujati in omogočati nadaljnji razvoj novih, sodobnih in učinkovitih tehničnih rešitev, ki omogočajo učinkovitejši nadzor državne meje. Republika Slovenija zagotavlja prosto gospodarsko dejavnost in finančno spodbuja razvoj sodobnih tehnologij, vključno s tehnologijami, ki omogočajo uspešnejše varovanje državne meje. Policija je odgovorna za spremljanje razvoja novih tehnologij za učinkovitejšo mejno kontrolo in varovanje državne meje v Republiki Sloveniji, EU in svetu.

Policija razvija svoje programske rešitve v okviru procesa digitalizacije in razvoja aplikativnih rešitev za policijske postopke, vnos podatkov v zakonsko predpisane zbirke podatkov ter povezavo z obsežnimi informacijskimi sistemi EU. Pri razvoju novih tehnologij hkrati dejavno sodeluje s ponudniki novih tehničnih pripomočkov v obliki pilotnih projektov in praktičnih testiranj. Na podlagi rezultatov testiranj, izkušenj drugih mejnih služb pri uporabi in drugih tehničnih lastnosti, prilagojenih določenim specifičnim potrebam nadzora državne meje, se policija samostojno odloči za nakup in uporabo najnovejših tehničnih sredstev.

Za uporabo najnovejših tehnologij policija zagotavlja usposabljanje uporabnikom tehničnih sredstev. Usposabljanja so odvisna od zahtevnosti uporabe tehničnih sredstev in usposobljenosti policistov, ki uporabljajo ta tehnična sredstva.

Za nabavo, vzdrževanje, obnovo, usposabljanje in spremljanje razvoja tehničnih sredstev policija uporablja predvsem sredstva iz skladov EU. Pri pripravi dokumentacije za prijavo na razpise skladov EU se dosledno upoštevajo ugotovljene pomanjkljivosti v okviru schengenskih ocenjevanj, ocene ranljivosti in priporočila opravljenih nadzorov na podlagi veljavne zakonodaje.

Za namene učinkovitega črpanja sredstev iz skladov EU ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, zagotavlja koordinacijo uporabe in črpanja sredstev skladov EU na področju migracij in zagotavljanja nadzora državne meje. Za črpanje sredstev v finančnem obdobju 2021–2027 policija načrtuje nakup tehničnih sredstev skupaj z nabavno službo MNZ ter pripravlja ustrezno dokumentacijo za črpanje sredstev iz skladov AMIF in ISF. Načrtovanje in porabo sredstev ter namensko uporabo izvaja pristojna služba MNZ. Prav tako Evropska komisija izvaja različne monitoringe.

Strateški podcilji:

38. uporabljati najnovejše tehnologije za varovanje državne meje, za izvajanje mejne kontrole in varovanje državne meje, zlasti na odročnih delih državne meje in delih meje, kjer je najverjetneje, da lahko prihaja do pogostih nedovoljenih prehodov;
39. nakupiti naprednejše tehnologije za nadzor državne meje z uporabo razpoložljivih sredstev skladov EU;
40. uporabiti finančna sredstva skladov EU za vzdrževanje in nadgradnjo sistema varovanja državne meje, kar vključuje nakup osnovnih sredstev in programske opreme ter izgradnjo potrebnih infrastrukturnih objektov.

9 Človekove pravice in temeljne svoboščine

Policija pod pogoji, ki jih določa zakon, za nujno potreben čas in z najmanjšo potrebno silo posameznikom omejuje temeljne človekove pravice. Zaradi tega sta ključna ustrezno zavedanje in usposobljenost policistov, da poslanstvo zagotavljanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin odlično poznajo in izvajajo. Pri izvajanju pooblastil, poleg zakonskih določil in pravil policijske stroke, policiste zavezuje tudi kodeks policijske etike.

Prva registracija in oskrba ranljivih oseb in oseb, ki bi morda potrebovale mednarodno zaščito, zagotavlja zakonsko in moralno obveznost zaščititi posameznike, ki bežijo pred preganjanjem, konflikti ali drugimi oblikami kršitev človekovih pravic. Pristojni organi za registracijo, obravnavo in oskrbo oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito in zanjo zaprosijo, bodo s pomočjo sodobnih informacijskih sistemov povezali zbirke osebnih podatkov. To bo izboljšalo hitrost, točnost in lažjo identifikacijo oseb, ki dejansko potrebujejo mednarodno zaščito. Hkrati bo Republika Slovenija z ustreznim zbiranjem osebnih in biometričnih podatkov pozitivno vplivala na notranjo varnost skupnega schengenskega prostora pri

prepoznavanju varnostnih groženj in zmanjševanju verjetnosti nedovoljenih sekundarnih migracij znotraj EU.

Policija je dolžna zagotavljati stalna obnovitvena usposabljanja s področja varovanja človekovih pravic za vse policiste. To zagotavlja s programom usposabljanja prek spletnih učilnic in z rednim usposabljanjem za uporabo policijskih pooblastil, ki se organizirajo na vseh treh organizacijskih ravneh z letnim načrtom usposabljanja. Če se med spremljanjem uporabe pooblastil ugotovijo nepravilnosti, ki so povezane z neustrezno uporabo pooblastil, policija izvede ciljno usposabljanje.

Hkrati je treba stalno nadzorovati in spremljati zakonitosti postopkov policistov, kadar izvajajo pooblastila, katerih posledica je omejevanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, s posebno službo, ki ne sme biti del policije, stalno nadzira načrtovanje in ravnanje policije v vseh postopkih. Civilni nadzor izvaja Varuh človekovih pravic Republike Slovenije, čigar pristojnosti so opredeljene v zakonskem predpisu, ki opredeljuje njegovo funkcijo. Poleg varuha človekovih pravic civilni nadzor izvajajo še sodstvo, državni zbor, nevladne organizacije, mediji, občani v pritožbenih postopkih in druge civilne institucije v Republiki Sloveniji.

Strateška podcilja:

41. zagotavljati stalno usposabljanje o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah za vse policiste;
42. tvorno sodelovati pri zagotavljanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin z nadzorstvenimi organi.

10 Nadzor kakovosti

Nadzor kakovosti dela policije izhaja iz III. poglavja zakona, ki določa naloge in pooblastila policije. Opredeljen je hierarhično in sledi trem ravnam organizacije policije. Ena od osnovnih nalog generalne policijske uprave je nadzorovanje dela policijskih enot; enako zakon določa na ravni policijske uprave. Za nadzor kakovosti na policijskih enotah so odgovorni vodilni uslužbenci teh enot.

Ena od oblik internega nadzora je tudi tako imenovana schengenska samoevalvacija, ki jo v rednih intervalih, po navadi v okviru priprav na schengensko ocenjevanje, izvede policija v vseh policijskih enotah, ki opravljajo naloge, vezane na izvajanje schengenskega pravnega reda v državi.

Policija kot organ v sestavi MNZ je tudi subjekt nadzora ministrstva; to nad izvajanjem nalog policije opravlja celovit, sistematičen in načrtovan nadzor. Z nadzorom se ugotavljajo zakonitost in strokovnost ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin pri izvajanju policijskih pooblastil in opravljanju nalog policije.

Poleg institucionaliziranega nadzora s strani ministrstva je policija deležna tudi nadzora urada varuha človekovih pravic v okviru določil opcijskega protokola ter tudi nadzora odbora državnega zbora za spremljanje dela policije in varnostnih služb.

Sestavni del nadzora kakovosti sta tudi ocena ranljivosti in schengensko ocenjevanje, ki ga izvaja in koordinira policija. Republika Slovenija izpolnjuje i vsa priporočila, povezana s schengenskim ocenjevanjem in ocenami ranljivosti, ter jim sledi in ima vzpostavljene ustrezne mehanizme ocenjevanja. Ocena ranljivosti se izvaja enkrat letno, hkrati se vsake tri mesece spremljata razvoj in uresničitev priporočil, ugotovljenih v prejšnjih ocenah ranljivosti. Poleg priprav na lastna schengenska ocenjevanja Republika Slovenija dejavno sodeluje v schengenskih ocenjevanjih v državah članicah. Policija koordinira usposabljanje strokovnjakov za izvajanje schengenskih ocenjevanj v organizaciji agencije FRONTEX. Policija hkrati skrbi, da je na voljo dovolj usposobljenih strokovnjakov za izvajanje schengenskih ocenjevanj v državah članicah EU. Policija prav tako zagotavlja udeležbo ustreznih

strokovnjakov v načrtovanih in nenačrtovanih schengenskih ocenjevanjih, tako da redno spremlja letni načrt schengenskih ocenjevanj in o tem obvešča vse razpoložljive strokovnjake. Na podlagi tega pripravi okvirni načrt dejavnosti za udeležbo usposobljenih strokovnjakov, ki se prijavijo za izvedbe schengenskih ocenjevanj.

Strateški podcilji:

43. dosledno izvajati letno oceno ranljivosti v državi in tvorno sodelovati pri razvoju koncepta ocene ranljivosti na ravni držav članic, ki jo koordinira FRONTEX;
44. redno izvajati nacionalne nadzore kakovosti na vseh treh organizacijskih ravneh in nadzor kakovosti stalno nadgrajevati;
45. pripraviti priporočila in učinkovite ukrepe za zmanjševanje ugotovljenih pomanjkljivosti/ranljivosti v okviru schengenskega ocenjevanja, ocene ranljivosti in ugotovitev nacionalnih nadzorov.

11 Zaščita in reševanje na morju

V skladu z določili Pomorskega zakonika je URSP odgovorna za izvajanje iskanja in reševanja na morju. Koordinacijo in izvedbo iskanja in reševanja na morju URSP koordinira iz Centra za nadzor pomorskega prometa in upravljanja v kriznih razmerah (mednarodna kratica MRCC – pomorski koordinacijski center za iskanje in reševanja). URSP lahko po potrebi odredi tudi drugim plovilom na morju, naj se vključijo v izvedbo iskanja in reševanja na morju. URSP v primeru večjih nesreč oziroma kadar sama tako oceni, od URSZR zahteva aktivacijo regijskega štaba Civilne zaščite, ki nato prevzame koordinacijo iskanja in reševanja na morju.

Za namene zaščite in reševanja na morju je URSZR pripravila Načrt zaščite in reševanja ob nesreči na morju, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije. Načrt ureja ukrepe in dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč ter zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje. Ureja zaščito, reševanje in pomoč do točke, ko se odstrani neposredna nevarnost za ljudi, živali, premoženje, kulturno dediščino in okolje ter zmanjša nevarnost nastajanja nadaljnje škode.

Načrt natančneje določa pristojne organe, način obveščanja, ukrepanja, koordinacijo aktivnosti, načine in vrsto aktiviranih služb za majhne in tudi za večje dogodke, ki potrebujejo reševanje na morju. Načrt predvideva tudi zagotavljanje materialnih sredstev za pomoč in vključevanje mednarodnih aktivnosti v reševanje.

Strateški podcilj:

46. doseči minimalno število žrtev in materialne škode na morju.

SEZNAM KRATIC

AMIF	–	Evropski sklad za azil, migracije in vključevanje (Asylum, Migration and Integration Fund)
API	–	Predhodni podatki o potnikih (Advanced Passenger Information)
AVR	–	Program pomoči prostovoljnega vračanja (Assisted Voluntary Return)
CCC	–	Skupni učni načrt za izvajanje usposabljanja mejnih in obalnih stražnikov v EU (Common Core Curriculum for Border and Coast Guards on EU)
CEPOL	–	Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (European Union Agency for Law Enforcement Training)
CIRAM	–	Skupni integrirani model analize tveganja (Common Integrated Risk Analysis Model)
CPS	–	Center za policijsko sodelovanje
CT	–	Center za tujce
DCAF	–	Ženevski center za nadzor oboroženih sil (Geneva Centre for Security Sector Governance)
SVI	–	Sistem vstopa/izstopa (Entry/Exit System)
ETIAS	–	Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (European Travel Information and Authorisation System)
EU	–	Evropska unija
EURP	–	Frontex skupne storitve za reintegracijo (Frontex EU Reintegration Programme)
FAR	–	Frontex aplikacija za vračanje (Frontex Application for Return)
FRONTEX	–	Evropska agencija za mejno in obalno stražo (European Border and Coast Guard Agency)
FURS	–	Finančna uprava Republike Slovenije
IBM	–	Skladno upravljanje meja (Integrated Border Management)
ICS2	–	Sistem nadzora uvoza 2 (Import Control System 2)
ILO	–	Uradniki za zvezo za priseljevanje (Immigration Liaison Officer)
IPA	–	Mednarodno policijsko združenje (International Police Association)
IRMA	–	Enotna aplikacija za vračanje (Irregular Migration Management Application)
ISF	–	Sklad za notranjo varnost (Internal Security Fund)
MDDSZ	–	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MVI	–	Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
MJU	–	Ministrstvo za javno upravo
MNZ	–	Ministrstvo za notranje zadeve
MP	–	Ministrstvo za pravosodje

MZ	–	Ministrstvo za zdravje
MZEZ	–	Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve
OKC	–	Operativno-komunikacijski center
OKC GPU	–	Operativno-komunikacijski center Generalne policijske uprave
OVS	–	Obveščevalno varnostna služba
PCC SEE	–	Konvencija o policijskem sodelovanju v jugovzhodni Evropi (Police Cooperation Convention for Southeast Europe Secretariat)
PPIU	–	Policijska postaja za izravnalne ukrepe
PU	–	Policijska uprava
RCMS	–	Elektronski sistem upravljanja primerov vračanja (Readmission Case Management System)
RIAT	–	Namenska IT orodja za pomoč pri reintegraciji (Reintegration Assistance Tool)
SENDM	–	Specializirana enota za nadzor državne meje
SEPA	–	Srednjeevropska policijska akademija
SIS	–	Schengenski informacijski sistem (Schengen Information System)
SKP	–	Sektor kriminalistične policije
SMP	–	Generalna policijska uprava, Uprava uniformirane policije, Sektor mejne policije
SOVA	–	Slovenska obveščevalno-varnostna agencija
SPMZ	–	Sektor za postopke mednarodne zaščite Direktorata za migracije
SQF	–	Poklicni kvalifikacijski standard za mejne in obalne stražnike v EU (Sectoral Qualifications Framework)
SV	–	Slovenska vojska
TAIEX	–	Tehnična pomoč in inštrument izmenjave informacij Evropske komisije (Technical Assistance and Information Exchange instrument of the European Commission)
TO EIBM	–	Tehnična in operativna strategija evropskega IBM (Technical and Operational Strategy for European Integrated Border Management)
UOIM	–	Urad Vlade Republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov
URSP	–	Uprava Republike Slovenije za pomorstvo
URSZR	–	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
VIS	–	Vizumski informacijski sistem
ZObr	–	Zakon o obrambi
ZNDM-2	–	Zakon o nadzoru državne meje